

บทบาทของหน่วยสันติวิธีในการ เสริมสร้างความมั่นคงภายในหมู่บ้าน

นายไกร บุญนาค

ศูนย์วิทยพัทธยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

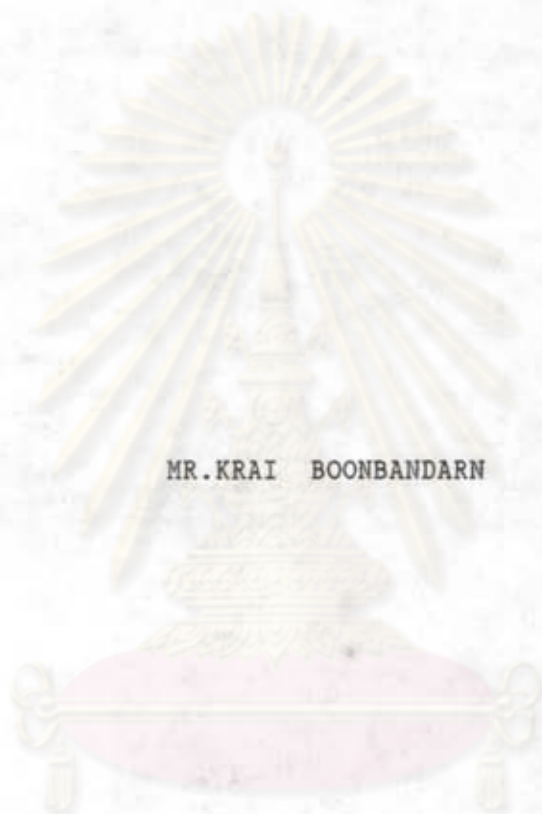
ISBN 974-576-062-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015822

112017680

THE ROLE OF SANTI NIMIT UNIT IN PROMOTING SECURITY WITHIN THE VILLAGE

MR. KRAI BOONBANDARN

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Political Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของหน่วยสันติวิธีในการ เสริมสร้างความมั่นคงภายใน
หมู่บ้าน

โดย

นายไกร บุญบันดาล

ภาควิชา

การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

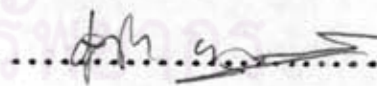
ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรวิทย์)

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตอนารักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ม.ร.ว.พญูพิสาด ชุมพล)

..... กรรมการ
(นายกองเอกศักดิ์ ไทไสยกานนท์)

โครง ๒๐๖๓๓๑ : บทบาทของหน่วยสันติमितในการเสริมสร้างความมั่นคงภายในหมู่บ้าน :
ศึกษาเฉพาะกรณีหน่วยสันติमित 114 ที่บ้านนาคอก ตำบลอ่างหิน อำเภอบางแพะ จังหวัดราชบุรี
(THE ROLE OF SANTINIMIT UNIT IN PROMOTING SECURITY WITHIN THE VILLAGE
A CASE STUDY OF SANTINIMIT 114 AT NA KOK VILLAGE, AENG PAK THO, CHANG WAT RATCHABURI) อาจารย์ที่ปรึกษา :
ศ.ดร.สุจิต บุญนงการ, 148 หน้า

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาโครงการหน่วยสันติमितว่า จะสามารถดำเนินการเสริมสร้างความมั่นคงในระดับหมู่บ้านได้ผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด โดยศึกษาถึงบทบาทในการเสริมสร้างความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา

ผลการวิจัยพบว่า

1. หน่วยสันติमित สามารถระดมพลเข้าสู่ระบบการเมือง ให้ประชาชนสนับสนุนและมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อสร้างความชอบธรรมในการปกครองให้กับระบอบการปกครองได้เป็นผลสำเร็จ
2. หน่วยสันติमित เป็นองค์กรที่สามารถลดช่องว่างและเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ รัฐบาลกับประชาชน อันจะมีผลต่อความมั่นคงของชาติได้ผลสำเร็จเป็นอย่างดี

ในการศึกษารววิจัย พบข้อสังเกตที่เป็นข้อจำกัดของโครงการบางประการ คือ แนวความคิดในการจัดตั้งหน่วยสันติमित, ลักษณะการปฏิบัติงานเฉพาะหน้า, วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน และการปฏิบัติงานเฉพาะพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานโครงการหน่วยสันติमितมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การปกครอง
สาขาวิชา ..... การปกครอง
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อผู้สมัคร .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

KRAI BOONBANDARN : THE ROLE OF SANTINIMIT UNIT IN PROMOTING
SECURITY WITHIN THE VILLAGE : A CASE STUDY OF SANTINIMIT 114 AT NA
KOK VILLAGE, ANG HIN DISTRICT, AMPHOE PAK THO, CHANG WAT RATCHABURI
THESIS ADVISOR : PROF. SUCHIT BOONBONKARN, PH.D, 148 pp.

This study aims at finding out the extent to which Santinimit Unit can help promote security and stability within the village, since the unit can contribute to that situation in political, economic and social - psychological senses.

The study points out the following :

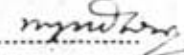
1. Santinimit can well perform the role of mobilization whereby people are made aware of their role in political stability and political participation. And as such, it contributes to rendering legitimacy to the political regime.
2. Santinimit can help reduce the gap between officials and people which leads to mutual good understanding and in turn reinforce security.

However, it also finds out some limitation of the unit especially the concept behind the unit, its performance, people's attitude, vis-a-vis the unit, and the problem of mobile operations. The writer has some suggestions to remedy them in order to make Santinimit more effective.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การปกครอง .....
สาขาวิชา ..... การปกครอง .....
ปีการศึกษา ..... 2531 .....

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เกิดขึ้นจากแรงคลใจที่ผู้เขียนได้เห็นการปฏิบัติงานของหน่วยสันตินิมิต
ที่ได้เสียสละ ท่วมเททั้งกำลังกาย และกำลังใจปฏิบัติหน้าที่เพื่อ เสริมสร้างความมั่นคงให้บังเกิดขึ้นใน
หมู่บ้าน ทำให้ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษาอย่างละเอียด

ผู้เขียนได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญยงการ
รองศาสตราจารย์ ม.ร.ว.พฤษีสาณ พุมพล ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะด้านวิธีการและ
ขั้นตอนการศึกษา รวมทั้งท่านอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตชนารักษ์ ที่ได้ให้ความ
อนุเคราะห์มาร่วม เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และที่จะขาดเสียมิได้คือ ท่านผู้บังคับบัญชา
อาทิเช่น นายกอง เอกศักดิ์ ไกลไสยกานนท์ ผู้อำนวยการจังหวัดราชบุรี/ผู้อำนวยการเมืองกันการ
กระทำอัน เป็นคอมมิวนิสต์ จังหวัดราชบุรี พันเอก อติเรก ไชตยานนท์ รองผู้อำนวยการเมืองกัน
การกระทำอัน เป็นคอมมิวนิสต์ จังหวัดราชบุรี (ฝ่ายทหาร) พันเอก ประวิษ ฅ นครพนม อดีตครอง
ผู้อำนวยการเมืองกันการกระทำอัน เป็นคอมมิวนิสต์ จังหวัดราชบุรี (ฝ่ายทหาร) ว่าที่ร้อยตรี
ทรงวุฒิ งามมีศรี ผู้ช่วยปลัดจังหวัดราชบุรี ที่ได้ให้โอกาสผู้เขียน เข้าร่วมปฏิบัติงาน พร้อมทั้งชี้แนะ
และให้การสนับสนุนด้านข้อมูลในการศึกษา

ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่าน เป็นอย่างยิ่ง ณ ที่นี้ และหากส่วนหนึ่งส่วนใดของ
วิทยานิพนธ์เล่มนี้สามารถ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา หรืออื่นใด ขออานิสงษ์แห่งการนี้จงบังเกิดแก่
เจ้าหน้าที่หน่วยสันตินิมิตทุกท่าน ให้มีสติปัญญาและผละกำลังปฏิบัติหน้าที่อันสูงยิ่ง เพื่อประโยชน์สุข
ของประชาชน ด้วยความปลอดภัยตลอดไป

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

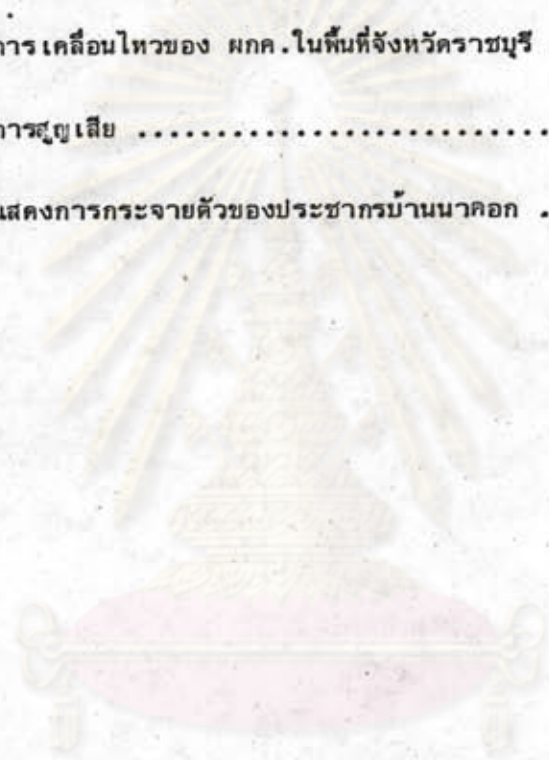

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. แนวความคิดและทฤษฎี	16
3. โครงการหน่วยสันติमित	53
4. สภาพหมู่บ้าน เป้าหมายและการดำเนินงานของหน่วยสันติमित.....	75
5. สรุปและข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	
ผนวก ก. แนวทางการรายงานการปฏิบัติของหน่วยสันติमित	135
อนุผนวก 1. แบบฟอร์มรายงาน (ประจำเดือน).....	136
อนุผนวก 2. แบบฟอร์มรายงาน (ประจำ 3 เดือน).....	137
อนุผนวก 3. แบบฟอร์มรายงาน (ประจำ 6 เดือน).....	138
ผนวก ข. ตารางการฝึกอบรมความรู้ทางการ เมืองแก่ประชาชน	139
ผนวก ค. แบบสำรวจข้อมูลหมู่บ้าน.....	140
ประวัติผู้เขียน	148

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	สรุปเหตุการณ์สำคัญในการก่อการร้ายของ มกค.	82
2.	สรุปการเคลื่อนไหวของ มกค.ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี	83
3.	สถิติการสูญเสียชีวิต	84
4.	สถิติแสดงการกระจายตัวของประชากรบ้านนาออก	87

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนผัง - แผนภูมิภาพถ่าย

	หน้า
ลำดับที่	
1	แผนภูมิแสดงถึงบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง 34
2	แผนภูมิแสดงระดับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง 38
3	แผนผังการจัดสายการบังคับบัญชาของหน่วยสันติमित 70
4	แผนผังการจัดกองส่วนราชการรักษาความมั่นคงภายใน จังหวัดราชบุรี 76
5	แผนผังการประกอบกำลังของ ผกค. ภาคกลาง ด้านตะวันตก 77
6	ภาพถ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ ฎก. ผกค. ชุมโจคดี 81
7	แผนผังหมู่บ้านนาออก 85
8	ภาพถ่ายสภาพเดิมของหมู่บ้านนาออก 89, 90, 92
9	แผนภูมิโครงสร้างกรรมการหมู่บ้าน อพป. นาออก 96
10	ภาพถ่ายการฝึกอบรมประชาชน 102-104
11	ภาพถ่ายการพัฒนาหมู่บ้านนาออก 110-115
12	ภาพถ่ายกองบังคับการหน่วยสันติमित 114 119